

## Finalisti Ceny Generácia 3.0

Organizácia: **AJ Ty v IT**

Projekt: **AJ Ty v IT**

Občianske združenie AJ Ty v IT reaguje na nízky počet dievčat, študujúcich IT na vysokých školách (na rôznych technických školách tvoria približne 3 % až 6 % študentov). Dôvodom je stereotypné vnímanie IT ako mužského sektora alebo vnímanie matematiky ako „ťažkého“ predmetu. Združenie počas roka organizuje na stredných školách praktické workshopy zamerané na základné IT zručnosti (základy programovania v HTML, CSS, základy sietí, inštalácie serverov, algoritmy, Scratch, 3D modelovanie,...). Okrem workshopov pripravujú aj podujatie, počas ktorého môžu dievčatá navštíviť IT firmy (Girl's Day), súťaž v programovaní (ScratchMatch), alebo 4 mesačný kurz Junior tester.

Organizácia: **Archimedes**

Projekt: **Riadené Aktívne Učenie – pozitívna zmena pre budúcnosť**

Autori projektu na základe vlastných skúseností (učiteľov, tvorcov učebníčkov a kníh osobného rozvoja, prednášateľov), sformulovali zásady riadeného aktívneho učenia – R·A·U. Pri R·A·U prestávajú byť učitelia „odovzdávateľom vedomostí“ a žiaci mlčiacou a sediacou súčasťou vyučovania. Projekt ukazuje učiteľom, ako na základe výborného poznania triedy, počas akéhokoľvek predmetu, zvoliť vyučovacie metódy, ktoré aktivizujú a rozvíjajú žiakov, podporujú skúmanie, premýšľanie a umožňujú rozvoj originality a kreativity. Každý učiteľ aktívne zaraďuje metódy R·A·U do svoje praxe, pričom sám rozhodne, ako často a v akej mieri. Cieľom je inšpirovať učiteľov k zmene, ktorá vychádza z ich vlastného rozhodnutia a presvedčenia.

Organizácia: **Asociácia pre mládež, vedu a techniku**

Názov: **Ako vyhrať vedeckú súťaž**

Občianske združenie AMAVET pripraví pedagógov prírodovedných predmetov na to, aby sa stali lektormi pre tvorbu študentských vedátorských projektov. Tvorba vedátorských projektov podporuje zvedavosť a radosť z objavovania, aktivizuje mladých ľudí a prebúdza ich vlastné myšlenie a schopnosť celoživotne sa učiť. Prezentácia vlastných vedátorských projektov naučí žiakov lepšie komunikovať, štrukturovať myšlienky, argumentovať a diskutovať. AMAVET vnáša do výučby prírodovedných predmetov na základných školách hravosť a rozvíja individuálnu tvorivosť.

Organizácia: **Bilingválne gymnázium C. S. Lewisa**

Názov: **Program rozvoja charakteru a premena gymnázia C. S. Lewisa na inkluzívnu komunitu**

Bilingválne gymnázium C. S. Lewisa ponúka študentom pilotný program charakterového vzdelávania počas celého štúdia. Charakterové vzdelávanie pozostáva z niekoľkých modulov, ktoré sú organizačne nezávislé, no navzájom sa dopĺňajú a obsahovo prepájajú. Hlavným cieľom programu hodnotového vzdelávania je položiť študentom (rôznu formou) otázky ich motivácie (čo je to úspech?), identity (kto som?), poslania (prečo som sa narodil?), viery (čomu verím?) a uplatnenie nadobudnútých zručností a postojov do budúcnosti (čo s tým všetkým spravím v ďalších 50-tich rokoch?). Program rozvoja charakteru je integrálnou súčasťou celého kurikula školy. Napíňa ho pedagogický tím, tútori i riaditeľ školy. Jedným z cieľov programu je aj hľadanie foriem jeho rozšírenia do iných škôl a vzdelávacích organizácií.

**Organizácia a názov projektu: Centrum popularizácie fyziky, Gymnázium Viliama Paulinyho-Tótha**

Centrum popularizácie fyziky je neoddeliteľnou súčasťou Gymnázia Viliama Paulinyho-Tótha v Martine. Žiakom, študentom, ale aj laickej verejnosti približuje prírodné vedy formou fyzikálnych experimentov s pomôckami bežne dostupnými v domácnosti. Prostredníctvom nich opisuje a vysvetluje fyzikálne javy, s ktorými sa stretnávame v bežnom živote. Koncepcia popularizácie fyziky vychádza z overeného modelu, ktorý prebieha v Centre popularizácie fyziky už od roku 2006. Odohráva sa v atraktívnych, špeciálne zariadených priestoroch Astronomickej pozorovateľne Milana Rastislava Štefánika pri Gymnáziu Viliama Paulinyho-Tótha v Martine.

**Organizácia: Edulienka**

**Projekt: Edulienka – vzdelávací model**

Občianske združenia Edulienka ponúka vzdelávací model pre deti v domácom vzdelávaní. Je postavený na domácich skupinách, v ktorých sú žiaci vo veku 6 – 12 rokov. Uplatňujú prístupy ako vzdelávanie orientované na dieťa, rešpektujúci a partnerský prístup, sloboda a zodpovednosť, okamžitá spätná väzba. Edulienka sprístupňuje vzdelávací model ľuďom, ktorí majú záujem založiť si vlastné vzdelávacie skupiny a pomáha im úspešne ho uplatňovať. Podporu im poskytuje tím skúsených pedagógov a spolupracovníkov. Edulienka je alternatívou klasickej školy. Súčasťou jej programu je plnenie povinného štátneho vzdelávacieho programu.

**Organizácia: EDUMA**

**Projekt: Online živá knižnica**

Nezisková organizácia Eduma napomáha k formovaniu kritického myslenia u mládeže cez osobný a online storytelling. Online živá knižnica je vzdelávací portál, na ktorom sa nachádzajú autentické výpovede sociálne vylúčených ľudí. Projekt podporuje solidaritu k znevýhodneným, formuje postoje k zraniteľným a „nelukratívny“ skupinám v spoločnosti, ako sú utečenci, bezdomovci či Rómovia. Program tiež poskytuje metodické návody pre pedagógov. Jeho špecifickým cieľom je pokryť medzipredmetové vzťahy a prierezové vzdelávanie na základných a stredných školách, ktoré rozvíjajú a budujú kritické myslenie mládeže s prepojením na jazyky, humanitné a prírodrovedné vedy.

**Organizácia: Gymnázium Študentská 4, Snina**

**Projekt: MOBILIZÁCIA – prepojenie štúdia s praxou ako priamy dôsledok mobilizácie interných síl a potenciálu študentov, pedagógov a zamestnávateľov regiónu Horný Zemplín**

Vďaka projektu MOBILIZÁCIA sa študenti učia jednoduché manažérske techniky a spoznávajú nástroje projektového riadenia vyžadované medzinárodnými štandardmi. V prvej fáze všetci študenti v rámci vyučovanie získajú základné informácie a metódy mobilizácie svojich síl. Ďalšie stretnutia sa uskutočnia po vyučovaní. Metodika je totiž postavená na princípe dobrovoľnosti, nie povinnosti. Najambicioznejší študenti dostanú možnosť zúčastiť sa 2-dňového workshopu v mimoškolskom prostredí. Výsledkom ich tímovej práce je návrh a obhajoba originálnych školských, prípadne komunitných projektov. Za úspešnú obhajobu a zvládnutý test sú ocenení certifikátom a následne prepojení s miestnymi inštitúciami a firmami. Vďaka tomu študenti získajú prax a pretavia svoje nápady do reality. Projekt je určený vyšším ročníkom základných škôl a študentom stredných škôl.

**Organizácia: Občianske združenie Divadlo oProti**

**Projekt: EDUdrama - Dramatická výchova do škôl**

OZ Divadla oProti už od roku 2003 realizuje vzdelávacie projekty zamerané na využívanie metodiky dramatickej výchovy. Projekty sú rovnako divadelným tvarom, ako aj výchovno-vzdelávacím projektom. Združenie sa snaží prebudíť u mladých ľudí na základných školách schopnosť vlastného

premýšľania, vyhodnocovania situácie a preberania zodpovednosti za svoje konanie, rozvíjať ich sociálnu a emocionálnu inteligenciu. Cez fiktívne situácie majú účastníci – diváci – možnosť vyskúšať si dopad svojich rozhodnutí v bezpečnom priestore. Kľúčovým poslaním iniciatívy EDUdrama je vytvoriť národnú platformu dramatickej výchovy.

**Organizácia: Pomáhame druhým**

**Projekt: Create & Control**

Projekt Create & Control je študentskou iniciatívou. Štruktúra je vytvorená dvoma stredoškoláčkami, v spolupráci s odborníkmi brandže. Primárny cieľom projektu je zameriť sa na dezinformovanosť študentov stredných škôl vo vnútortej a vonkajšej politike štátu, ekonomickeho a politického systému, spolu so sekundárnymi cieľmi, ako zlepšenie argumentácie, schopnosti vytvárať kompromisy a tímovej práce. Projekt funguje na princípe fiktívnych krajín. Študenti, ako vláda, sa počas spoločných medzinárodných stretnutí a diskusií učia, ako štát funguje a aké má zodpovednosti. Každé dva mesiace budú študentom pravidelne zadávané politické a ekonomicke problémy. Tie musia vyriešiť tak, aby krajina mala z riešenia čo najväčšiu prosperitu, ale aby zároveň bolo dostatočne správne a aplikovateľné na reálny svet. V závere bude zostavený rebríček a najúspešnejší „štát“ vyhrá výlet do Štrasburgu.

**Organizácia: Slovenská debatná asociácia**

**Projekt: Rozvoj stredoškolského debatného programu**

Všeobecným cieľom SDA je podporovať kritické myšlenie, otvorenosť a občiansku angažovanosť mladých ľudí. Napĺňa ho cez debatné aktivity – organizovanú výmenu názorov, v ktorej rozhoduje kvalita argumentov. Najstaršou a najviac prepracovanou činnosťou organizácie je stredoškolský debatný program. Pozostáva z pravidelných stretnutí debatných klubov, metodickej podpory, a debatných turnajov.

**Organizácia: SOVA - občianske združenie na podporu nadaných detí**

**Projekt: ChemPlay - nadstavba**

Doskovú formu hry ChemPlay v súčasnosti používa asi 155 škôl na Slovensku. Hra povzbudzuje záujem žiakov o chémiu cez pochopenie podstaty problému. Žiaci oceňujú hravú formu, tímovú spoluprácu. Jej hranie vyžaduje zapojenie logického, kombináčného, analytického i kreatívneho myšlenia. To nenápadne deti učí mysiť novým, aktívnym spôsobom, čo im dokáže pomôcť aj pri štúdiu ostatných predmetov. Úplne eliminuje pasívny prístup k učeniu. SOVA plánuje vytvoriť elektronickú aplikáciu, ako nadstavbu k stolovej hre ChemPlay. V rámci testovania na ZŠ a SŠ bola overovaná aj súčasná forma hry na doskovom hracom pláne. O novú formu súťaže prejavili učitelia chémie veľký záujem, pretože okrem chemickej olympiády, ktorá je veľmi náročná, iná celoslovenská súťaž neexistuje.

**Organizácia: The Duke of Edinburgh's International Award Slovensko, o.z.**

**Názov: Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu**

Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu (skrátene DofE) je komplexný rozvojový program, vďaka ktorému môžu mladí ľudia rozvinúť svoje schopnosti, a najmä charakterové vlastnosti, ako cieľavedomosť, vnútornú motiváciu a chut' dlhodobo na sebe pracovať.

Účastníci si vyberú aktivity, ktoré chcú pravidelne, aspoň 1 hodinu týždenne vykonávať, v 4 hlavných oblastiach – dobrovoľníctvo, športové aktivity, rozvoj talentu a dobrodružná expedícia. Následne si zvolia dĺžku programu – od 6 do 18 mesiacov. Za pomoc svojho vedúceho programu (pedagóg, ktorý ich sprevádza programom) alebo samostatne nájdu organizáciu alebo krúžok, kde aktivitu vykonávajú a spoločne si nastavia konkrétny merateľný cieľ.

Národná kancelária vyhľadáva partnerské organizácie, ktoré majú záujem poskytovať program DofE pre svojich študentov alebo členov, licencuje dané organizácie, školí ich dobrovoľníkov a organizuje odovzdávanie ocenení pre absolventov programu.

**Organizácia: Uni2010**

**Projekty: Rozbehnime naše školy**

Uni2010 učí mladých ľudí, ako rozbehnúť vlastný biznis. Pripravuje ich na dobu, v ktorej im nikto nemusí ponúknuť prácu a musia sa naučiť, ako si ju vytvoria sami. Na stredných školách vytvárajú sieť ambasádorov (učiteľ, proaktívny žiak, rodič), ktorí program predstavia vedeniu školy a získajú povolenie na premietanie krátkeho videa na každej triednickej hodine. Študenti, ktorí o zapojenie do projektu prejavia záujem, dostanú zdarma „rozbiehačský tăhák“ a plný prístup do online kurzu. Najlepší študenti sú pozvaní na biznis fóra do úspešných startupov a získavajú podporu pri testovaní ich nápadov.

**Organizácia: Základná škola, Pribinova ul., Nováky**

**Názov: Spomíname, nezabudneme**

Základná škola reaguje na nárast intolerancie a extrémizmu medzi mladými ľuďmi. V Novákoch bol najväčší pracovný tábor nútených prác počas 2. svetovej vojny. Hrôzy fašizmu i komunizmu, ktoré tam ľudia prežívali deti už nevnímajú. V rámci hodín dejepisu škola navrhla a vytvorí stálu expozíciu, ktorá bude cez maketu pracovného tábora a náučných panelov zoznamovať žiakov s lokálnou historiou. Ďalšie šírenie je možné aj na iných školách pri prepájaní predmetov, ako napríklad etická výchova/náboženská výchova, občianska výchova či dejepis.